НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА
КОМІСІЯ БІБЛІОГРАФІЇ І КНИГОЗНАВСТВА
НАУКОВО-ДОВІДКОВІ ВИДАННЯ
Серія І. Бібліографія. Т. 20

"Матеріяли до українсько-руської етнольоґії" Наукового товариства ім. Шевченка (Матеріяли до української етнольоґії, Матеріяли до етнології й антропології)

Томи І— XX, XXI—XXII

1895—1919, 1929

Бібліографія

Львів — 2007

ББК 63. 5я1
Е 88
УДК 39(01)

Укладач
Василь МАЙХЕР

Редактор
Олег КУПЧИНСЬКИЙ

Друкується за ухвалою Видавничої ради
Наукового товариства ім. Шевченка у Львові

Е $\frac{0505000000}{2007}$ Без оголошення

© Укладач Василь Майхер
Редактор Олег Купчинський
Наукове товариство
ім. Шевченка у Львові, 2007,
укладання

Епохальне видання НТШ з етнології

Три секції Наукового товариства ім. Шевченка — Історично-філософічна, Філологічна та Математично-природописно-медична, об'єднували дослідників різних галузей — істориків, археологів, філологів, філософів, етнологів, природознавців, математиків, фізиків та медиків. Це було одним із завдань Товариства. Окрема увага зосереджувалася на розвитку гуманітарних і суспільних наук, зокрема етнографії. 1898 р. на Загальних зборах НТШ оголошено про створення Етнографічної комісії. Основною метою Комісії було "зайнятися організацією етнографічних екскурсій, збиранням матеріалів та перейманням на себе видання "Етнографічного збірника" (Збірник засновано 1895 р. при Історичній секції, редактором першого тому був М. Грушевський). Досі етнографія,— зауважує В. Гнатюк,— "лежала облогом, або була ледве примітивно обробленим полем". Із цього часу розпочалася різнопрофільна праця з проблем народознавства, яка невдовзі стала приносити свої плоди, в НТШ з'являється нове серійне видання "Матеріяли до українсько-руської етнольоґії". У зв'язку з цим усі матеріали не лише збиралися і складалися, а тут же опрацьовувалися, готувалися до друку та публікувалися. Це, зрештою, було засадою у діяльності НТШ до Першої світової війни. Перший том "Матеріялів..." вийшов 1899 р. Поява нового видання "Матеріялів..." мотивувалась також тим, що у першому серійному збірнику, присвяченому етнології — "Етнографічному збірнику", поряд із етнографічними публікувалися фольклорні матеріали, що, на думку редакції, було недоцільно, бо вони мали інший характер і основувалися на інших критеріях[1].

Із створенням Комісії і нового видання НТШ намагалося охопити чимало напрямів етнографії, насамперед збирання матеріалів, дотичних до анатомічно-фізіологічних відмін, етнічного складу, "давнього і теперішнього побуту, звичаїв, вірувань, знання і громадського укладу нашого українсько-руського народу у зв'язку з іншими". Тоді почалася також реалізація нових завдань і впливів на розвиток української етнології, що сприяло її приєднанню "до великого західноєвропейського або краще всесвітнього руху

---

[1] Гнатюк В. Наукове товариство імени Шевченка у Львові.— Мюнхен; Париж, 1984 (Перевидання 1923 р.).

наукового народознавства і, користуючись здобутками старійшої від нас західної науки, вживати її методів і йти пробитими нею шляхами до розв'язання своїх національно-культурних завдань"[2].

Варто відзначити, що у цьому контексті члени Етнографічної комісії вивчають також "проблеми походження народу, місце українського народу серед інших народів, історичні етапи формування етнографічного терену, фізичний і расовий тип населення, селище, двір, житло, господарство, одяг, обряди, народний світогляд, народне мистецтво і т.д."

Цінними щодо цього с також уваги першого редактора "Матеріялів..." Ф. Вовка, висловлені ще в 90-х рр. XIX ст., стосовно розмежування завдань народознавчих наук, а отже, й визначень. Загалом етнографію трактовано як науку описову, а етнологію — як загальнотеоретичну, яка на основі використання інших методів розв'язус загальні народознавчі проблеми. Але такі відмінності і розмежування були і залишаються умовними. Етнографія не відмовляєтьсяи від теоретичних узагальнень, як і етнологія, не може обійтись без опису[3]. *На думку Ф. Вовка, етнологія — це наука про народи, їх расовий склад і побут. Для встановлення (визначення) етнічних ознак "недостатньо вивчити етнічний склад, історію народу, його культуру, але й доконечне треба завважити на всю суму відомостей про кожний народ, на його фізіологічні, анатомічні, психічні особливості". Етнологія вивчає антропологію, а етнографія є основною частиною етнології*[4]. *Водночас Ф. Вовк чи не вперше в національній науці намагається розмежувати на окремі науки етнографію і фольклористику. Навколо цих питань досі ведуться дискусії, і не лише в Україні.*

Етнографічна комісія НТШ підготувала протягом 1899—1919 і 1929 рр. 22 томи (у 20 книгах) серійного видання "Матеріялів до українсько-руської етнольоґії" (згодом назва змінювалася — з 1909 р. збірник називається "Матеріяли до української етнольоґії", у 1929 р. — "Матеріяли до етнології й антропології"). Спочатку томи Збірника виходили регулярно — один, іноді два томи на рік (1899, 1909, 1910, 1918), під час Першої світової війни і згодом

---

[2] Вовк Ф. Від редакції. Дещо про теперішній стан і завдання української етнольоґії // Матеріяли до українсько-руської етнольоґії.— Львів, 1899.— Т. 1.— С. XVIII.

[3] Одарченко П. Етнографія // Енциклопедія українознавства. Словникова частина / За ред. В. Кубійовича.— Париж; Нью-Йорк, 1955—1957.— Т. 2.— С. 645.

[4] Див.: Вовк Ф. Від редакції. Дещо про теперішній стан...— С. VI—XVII; Сапсляк О. Етнографічні студії в Науковому товаристві ім. Шевченка (1898—1939 рр.).— Львів, 2000.— С. 20—22.

видання стає неперіодичним: т. XIX—XX вийшли 1919 р., XXI—XXII — 1929 р. У 1930-х роках через фінансову скруту НТШ "Матеріяли..." перестали виходити і припинили своє існування.

За змістом основна кількість томів серії формувалася тематично або за географічно-етнографічною ознакою того чи іншого реґіону України. Деяким реґіонам присвячено декілька томів. Так відбулося з історично-етнографічним дослідженням Володимира Шухевича "Гуцульщина", яке уміщене у II, IV, V та VII томах "Матеріялів..." Подібно опрацьовано і публікуються у VIII—IX томах дослідження Марка Грушевського "Дитина в звичаях і віруваннях українського народу. Матеріяли з полудневої Київщини", в XI і XV — "Матеріяли до гуцульської демонольоґії і з народнього життя гуцулів" Антона Онищука. Непересічну наукову вартість мали також опубліковані у "Матеріялах..." такі праці, як "Мельодії українських народних дум" Ф. Колесси (т. XIII—XIV), "Мельодії українських народних пісень з Поділля і Холмщини, зібрані Л. Плосайкевичем і Я. Сєнчиком" (т. XVI), корпус гаївок В. Гнатюка з мелодіями, записаними на фонограф О. Роздольським (розшифрував Ф. Колесса, т. XII), записи українського народного весілля з різних місцевостей (т. X).

Із дослідницьких праць (нерідко у супроводі матеріалів і доданих до них вагомих коментарів) заслуговують на увагу дослідження Ф. Вовка, М. Возняка, І. Гургули, В. Доманицького, Ф. Коломийченка, М. Кордуби, З. Кузелі, І. Панькевича, В. Петрова, М. Русова, І. Франка, Л. Шульгиної та ін. Вони торкаються переважно побутової культури українців. У "Матеріялах..." уміщено також низку досліджень з історії і теорії народознавства і антропології (Ф. Вовк, І. Раковський, Я. Пастернак). До XXI—XXII томів "Матеріялів..." увійшли праці на пошану В. Гнатюка, серед яких дослідження закордонних учених Іржі Полівки, Яна Бодуена де Куртене, Йована Ерделяновича та ін.

Редакторами "Матеріялів..." були Ф. Вовк (т. I, III, VI), В. Гнатюк (т. X—XII, XV, XVIII—XX), Ф. Колесса (т. XIII—XIV, XXI—XXII), З. Кузеля (т. VIII—IX), І. Раковський (т. XVII), В. Шухевич (т. II, IV, V, VII).

"Матеріяли до українсько-руської етнольоґії" — визначне явище в історії української етнології, що засвідчує непересічну першоджерельну й дослідницьку вартість. У ньому, на думку В. Кубійовича, знайшла віддзеркалення "неперевершена своїм обсягом і значенням праця НТШ в ділянці етнографії..." Оцінюючи етнографічні збірники, в тому числі й "Етнографічний збірник", у контексті праці Товариства, той же В. Кубійович також зауважує, що вони "мають виняткове значення у світовій фольклористиці [...] це новина в науковому світі того часу і в цьому члени НТШ висунулися

на перше місце не тільки в слов'янській етнології [...] З цих збірок користаються науковці чужих народів, що мають діло з етнографією, і це є найкращою демонстрацією заслуг Наукового товариства ім. Шевченка"[5].

Пропонований покажчик ("Бібліографія") є другим із ряду довідникових видань змісту "Матеріялів..." 1992 р. був підготовлений і виданий перший анотований покажчик цього видання НТШ Львівською науковою бібліотекою ім. В. Стефаника НАН України під заголовком "Матеріали до українсько-руської етнології (Видання Етнографічної комісії Наукового товариства ім. Шевченка у Львові 1899—1929 рр.). Систематичний анотований покажчик змісту" (Львів, 1992). Його укладачем була Олександра Юркевич. Книжка видана порівняно давно і невеликим тиражем, унаслідок чого нині стала уже раритетом. Наукові зацікавлення українською етнографією зумовили появу нового видання з підзаголовком "Бібліографія". Його підготував у рамках Комісії бібліографії і книгознавства НТШ Василь Майхер, за що висловлюємо йому щиру подяку.

Олег КУПЧИНСЬКИЙ

---

[5] Див.: Історія Наукового товариства ім. Шевченка / Ред. [В. Кубійовича].— Нью-Йорк; Мюнхен, 1949.— С. 41—42.

Société scientifique de Chevtchenko à Léopol.

MATÉRIAUX

pour l'ethnologie ukraïno-ruthène

publié par la Commission ethnographique

sous la rédaction

de Th. Volkov.

Tome premier.

(Titres et sommaires des articles, explications des figures et index alphabétique en français.)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

МАТЕРИЯЛИ

до

УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОЇ ЕТНОЛЬОҐІЇ

ВИДАННЄ ЕТНОГРАФИЧНОЇ КОММІСИЇ

ЗА РЕДАКЦІЄЮ

ХВЕДОРА ВОВКА

Том I.

БІБЛІОТЕКА наукового товариства імени Шевченка

Львів Léopol

1899.

З ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА
під зарядом К. Беднарського.

Титульна сторінка видання
„Материяли до українсько-руської етнольоґії". — Том I. *1899 р.*

BEITRÄGE ZUR UKRAINISCHEN ETHNOLOGIE
herausgegeben
von der Ethnographischen Kommission der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg.
Bd. XI.

МАТЕРІЯЛИ
ДО
УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОЛЬОГІЇ.

ВИДАЄ ЕТНОҐРАФІЧНА КОМІСІЯ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

ТОМ XI.

У ЛЬВОВІ, 1909.

Накладом Наукового Товариства імени Шевченка

З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка
під зарядом К. Беднарського.

Титульна сторінка видання
„Матеріяли до української етнольоґії“. — Том XI . *1909 р.*

BEITRÄGE ZUR ETHNOLOGIE UND ANTHROPOLOGIE
HERAUSGEGEBEN VON DER ETHNOGRAPHISCHEN KOMMISSION
DER ŠEVČENKO-GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN IN LEMBERG
Bd. XXI-XXII, Teil 1
SAMMELBAND VON ARBEITEN
GEWIDMET DEM GEDÄCHTNISSE VOLODYMYR HNATJUK'S

МАТЕРІЯЛИ
ДО
ЕТНОЛОГІЇ Й АНТРОПОЛОГІЇ

ВИДАЄ

ЕТНОГРАФІЧНА КОМІСІЯ НАУКОВОГО Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ

ТОМ XXI—XXII — ЧАСТИНА 1

ЗБІРНИК ПРАЦЬ
ПРИСВЯЧЕНИЙ ПАМЯТІ
ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ВИГОТОВЛЯЄ

ФІЛАРЕТ КОЛЕССА

ЛЬВІВ, 1929
З ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

Титульна сторінка видання
„Матеріяли до етнології й антропології". — Том XXI—XXII. — Частина 1. *1929 р.*

Бібліографія

Том I: Материяли до українсько-руської етнольоґії. Виданнє етнографичної коммісиї / За редакцисю Хв[едіра] Вовка. — Львів, 1899. — XIX + 228 + II + 22 + 11 + [13] с., іл., карти, табл.; титул укр. та франц. мовами, с. I; зміст I тому укр. та франц. мовами, с. III—IV; [оголошення укр. та франц. мовами]: Виходять раз або двічі на рік. Звертатись: по ділам видавництва: у Наукове Товариство ім. Шевченка, 26, ул[иця] Чарнецького у Львові; по редакцийним ділам: до Хв[едіра] Вовка, 12, Avenue Reille, Paris, с. 2 обкл. [заголовки статей подані укр. та франц. мовами].

[Вступ]: *В[овк] Хв[едір]*. Від редакциї. (Де-що про теперішний стан і задання української етнольоґії), с. V—XIX.

[Статті]: *Вовк Хв[едір]*. Передісторичні знахідки на кирилівській улиці у Київі: [Вступ]; I. Знахідки палеолітичні; II. Знахідки неолітичні. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 1—32 + 20 іл. + 2 картосхеми; *Вовк Хв[едір]*. Українське рибальство у Добруджі. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 33—52 + 14 іл.; *Могильченко М*. Гончарство у с. Олешні у Чернигівщині. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 53—67 + 20 іл.; *Гнатюк В[олодимир]*. Кушнірство у Галичині. (По оповіданю майстра Юзька Розоського). Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 68—78 + 8 іл.; *Могильченко М*. Будівля на Чернигівщині, Глухівського повіту у с. Полошках. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 79—95 + 24 іл.; *Гнатюк В[олодимир]*. Народня пожива і спосіб її приправи у східній Галичині: [Вступ]; [1.] Потрави рослинні; [2.] Потрави змішані; [3.] Потрави м'ясні; [4.] Губи (гриби); [5.] Хліб; [6.] Набіл; [7.] Коріньня і закришка; [8.] Садовина; [9.] Напитки. Рез. франц. мовою, с. 96—110; *Гриша Онисько*. Весільля у Гадяцькому повіті, у Полтавщині: I. Парубоцькі і дівчачі товариства (збірки); II. Сватаньнє; III. Розглядини; IV. Заручини; V. Весільля. Рез. франц. мовою, с. 111—156; *Вовк Хв[едір]*. Сороміцькі весільні пісні записані М. О. Максимовичом. Рез. франц. мовою, с. 157—168; *Кордуба Мир[он]*. Писанки на галицькій Волині: [Вступ]; I. Загальна частина; II. Чинність писаня;

III. Час писаня; IV. Уживанє писанок; V. Про початок звичаю закрашувати яйця; VI. Орнамент: [Вступ]; А. Орнамент ґеометричний; Б. Орнамент рослинний; В. Орнамент зьвіринний. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 169—210 + 35 іл.; *Вовк Хв[едір]*. Палеолітичні знахідки на кирилівській улиці у Київі. (Додаток до попередньої статьті). Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 211—219 + 4 іл.

Звістки й листи: [*б. п.*]. Археольоґичний з'їзд у Київі, с. 220; [*б. п.*]. З'їзд природознавців і лікарів у Київі, с. 221; [*б. п.*]. Палеолітична знахідка на Чорномор'ї, с. 221; [*б. п.*]. Нові знахідки д[обродія] В. В. Хвойки, с. 221—225 + 1 іл.; [*б. п.*]. Знахідка д[обродія] Мазараки, с. 225; [*б. п.*]. "Козацька" могила коло Ніжена, с. 226; *В[овк] Хв[едір]*. Габріель де Мортільє (1821—1898), с. 226—227; Sommaire, с. 227—228; Errata, с. 228.

[Додатки]: Специяльні проґрами до науково-етноґрафичних розвідок, с. I—II; *Вовк Хв[едір]*. Проґрама до зібрання відомостей дотичних народньої побутової техники (Arts of life): [Вступ]; [А.] Побутова техника: I. Первістні механічні пристрої у народньому побуті; II. Вогонь, його здобуваннє і переховуваннє; III. Влови; IV. Рибальство; V. Скотарство; VI. Пчільництво; VII. Ліси, садки, пастовні і сінокоси; VIII. Хліборобство; IX. Мирошництво; X. Копаннє землі. Викопуваннє і оброблюваннє глини; XI. Оброблюваннє дерева; XII. Оброблюваннє шкури; XIII. Оброблюваннє рогу й кости; XIV. Оброблюваннє волокнуватих річей; XV. Оброблюваннє металів; XVI. Переміщуваннє, с. 1—22; Покажчик [до тому], с. 1—11.

Том II: Материяли до українсько-руської етнольоґії. Виданнє етнографічної коммісиї. [Монографічне дослідження]: Шухевич Володимир. Гуцульщина. [Том I. Часть перша]. — Львів, 1899. — [5] + 146 с., іл., табл.; [присвята]: Памяти моїх родичів, бл[аженної] п[ам'яті] Іосифа і Анни з Кульчицьких Шухевичів присьвячую сю працю, с. 3 ненум.; титул укр. та франц. мовами, с. 1—2 ненум.; зміст першої части укр. та франц. мовами, с. 145—146; анотація другої частини "Гуцульщини", с. 145; [оголошення укр. та франц. мовами]: Виходять раз або двічі на рік. Звертатись: по ділам видавництва: у Наукове Товариство ім. Шевченка, 26, ул[иця] Чарнецького у Львові; по редакцийним ділам: до Хв[едіра] Вовка, 12, Avenue Reille, Paris, с. 2 обкл. [Перша буква кожного розділу зображена малюнком, або в малюнку з побуту гуцулів].

[Монографічне дослідження]: *Шухевич Володимир*. Гуцульщина: [Вступ]; [Часть перша]: I. Огляд фізіоґрафічний. (Ороґрафія, ґідроґафія, ґеольоґія, клімат, плоди мінеральні, фльора, фавна); II. Огляд етнольоґічний; III. Статистичний огляд; IV. Гуцульске село; V. Гуцульский оседок; VI. Гуцульска церков; VII. Гуцульска ноша; VIII. Гуцульский харч, с. 4—5 ненум. + 1—144 + 92 іл. + табл.

Том III: Материяли до українсько-руської етнольоґії. Виданнє етнографічної комісиї / За редакциєю Хв[едіра] Вовка. — Львів, 1900. — [3] + 182 + 27 + 6 с., іл., картосхема; титул укр. та франц. мовами, с. 1 ненум.; зміст III тому укр. та франц. мовами, с. 2—3 ненум.; errata, с. 6; [оголошення укр. та франц. мовами]: Виходить раз на рік. Звертатись: по ділам видавництва: у Наукове Товариство ім. Шевченка, 26, ул[иця] Чарнецького у Львові; по редакцийним ділам: до Хв[едіра] Вовка, 12, Avenue Reille, Paris, с. 2 обкл.; [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 3—4 обкл. [заголовки статей подані укр. та франц. мовами].

[Статті]: *Вовк Хв[едір]*. Знахідки у могилах між Веремєм і Стретівкою і біля Трипільля: [Вступ]; I. Могили між Верем'єм і Стретівкою; II. Могили коло Трипільля. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 1—11 + 12 іл. + 1 картосхема; *Гнатюк В[олодимир]*. Ткацтво у східній Галичині. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 12—26 + 22 іл.; *Веретельник А[ндрій]*. Рубаннє і виготовлюваннє дерева. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 27—32 + 16 іл.; [*Зубрицький Михайло*]. Народній календар, народні звичаї і повірки, привязані до днів в тиждни і до рокових сьвят. (Записані у Мшанці, Староміського повіту і по сусідніх селах): [Вступ]; [1.] Щоденні молитви; [2.] Рокові сьвята після юліянського календаря, с. 33—60; *Б[оржковський Валеріан]*. Житє на віру у сибірських селян. Рез. франц. мовою, с. 61—69; *Литвинова-Бартош П[елагія]*. Весільні обряди і звичаї у селі Землянці Глухівського пов[іту] у Чернигівщині: [Вступ]; A. Допитки; B. Сватанє; C. Розгляди; D. Заручини або хустки; E. Запоїни; F. Єднанє попа і оглас; G. Змовини; H. Коровай; I. Покраса; K. Чоботи; L. Запрошуванє на весілє; M. Дівич-вечір; N. Поїзд; O. Печогладини; P. Неділя — вінчанє у церкві; R. Скриня. Відвіз віна; S. Зустрічанє поїзда; T. Продаванє молодої; U. Коровай; V. Перекори; W. Перейми; X. Сорока; Y. Жертва яловиці; Z. Поторoча; AA. Цигань-

щина; ВВ. Одводини; СС. Житє на віру. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 70—173 + 12 іл.

Звістки й листи: [*б. п.*]. Археольоґічний конґрес у Київі 1899 р., с. 174—175; [*б. п.*]. Парижська Вистава 1900 р., с. 175—178; [*б. п.*]. Міжнародня школа на Виставі 1900 р. у Парижі, с. 178—180; [*б. п.*]. Міжнародній археольоґічно-антропольоґічний конґрес у Парижі у серпні 1900 р., с. 180—181; [*б. п.*]. Конґрес фолькльористів (Congres des Traditions Populaires) у Парижі у вересні 1900 р., с. 181; *Вовк Хв*[*едір*]. Нове видане Передісторичньої археольоґії Мортільє (G. et A. de Mortillet, Le Prehistorique, origine et l' antiquité de l' homme, 3-me ed. Paris, Schleicher trères (Reinwald), 1900), с. 181—182.

[Додатки]: *Дикарев Митрофан*. Проґрама до збірання відомостей про громади і збірки сільської молоді (вулицю, вечерниці, досвітки і складки), с. 1—15; [*Дикарев Митрофан*]. Проґрама: I. Вулиця; II. Вечерниці і досвітки; III. Складки, с. 16—27; Покажчик [до тому] укр. та франц. мовами, с. 1—5.

Том IV: Материяли до українсько-руської етнольоґії. Виданнє етнографічної коммісиї / За редакцією Хв[едіра] Вовка. [Монографічне дослідження]: Шухевич Володимир. Гуцульщина. [Том I]. Друга часть. — Львів, 1901. — [2] + 176 с., іл.,; титул укр. та франц. мовами, с. 1—2 ненум.; зміст першого тому, с. 319—320; анотація другого тому "Гуцульщини", с. 320. [Нумерація тому починається з 145 сторінки]. [Перша буква кожного розділу зображена малюнком, або в малюнку з побуту гуцулів].

[Монографічне дослідження]: *Шухевич Володимир*. Гуцульщина. [Том I]. Друга часть: IX. Звичайні занятя Гуцулів: 1. Праця в осéдку, 2. Сінокоси, 3. Бýтини. Сплавáчка, 4. Полонина, 5. Рибарство, 6. Стрілецтво; X. Домашній промисл: [Вступ]; 1. Лижкарство, 2. Коритарство, 3. Боднарство, 4. Столярство, 5. Кушнірство. 6. Ткацтво, 7. Гончарство, 8. Мосяжництво, 9. Вироби з ремéня, 10. Різьбярство, с. 145—318 + 146 іл.

Том V: Материяли до українсько-руської етнольоґії. Виданє етнографічної комісиї / За редакцією Хв[едіра] Вовка. [Монографічне дослідження]: Шухевич Володимир. Гуцульщина. Трета часть. — Львів, 1902. — [2] + 256 с., іл., ноти;

титул укр. та франц. мовами, с. 1—2 ненум.; зміст третої части, с. 256; анотація четвертої части, с. 256; [оголошення укр. та франц. мовами]: Виходить раз на рік. Звертатись: по ділам видавництва: у Наукове Товариство ім. Шевченка, 26, ул[иця] Чарнецького у Львові; по редакцийним ділам: до Хв[едіра] Вовка, 12, Avenue Reille, Paris, с. 2 обкл. [Перша буква кожного розділу зображена малюнком, або в малюнку з побуту гуцулів].

[Монографічне дослідження]: *Шухевич Володимир.* Гуцульщина. Трета часть: XI. Родини; XII. Гуцульське весіля; XIII. Гуцульські струменти; XIV. Гуцульські танці; XV. Гуцульські пісні: [Вступ]; 1. Коломийки, 2. Сьпіванки, 3. Жовнярські сьпіванки, 4. Постичні оповіданя; XVI. Смерть [і похорони], с. 1—255 + 21 іл. + ноти: С. 83—110.

Том VI: Материяли до українсько-руської етнольоґії. Видане етнографічної комісиї / За редакциєю Хв[едіра] Вовка. — Львів, 1905. — [3] + (27) + 204 + 10 с., іл., карта; титул укр. та франц. мовами, с. 1 ненум.; зміст VI тому укр. та франц. мовами, с. 2—3 ненум.; [оголошення укр. та франц. мовами]: Виходить раз на рік. Звертатись: по ділам видавництва: у Наукове Товариство ім. Шевченка, 26, ул[иця] Чарнецького у Львові; по редакцийним ділам: до Хв[едіра] Вовка, Laboratoire Broca, 15 rue de l' Ecole de Médecine, Paris, с. 2 обкл. [заголовки статей подані укр. та франц. мовами].

[Статті]: *Вовк Хв[едір].* Вироби передмікенського типу у неолітичних становищах на Україні. (Відчит на міжнародньому археольоґічному Конґресі 1900 р. у Парижі): [Вступ]: А. Ґеоґрафічне положінне становищ і їх загальний огляд: α) У поріччі р. Дніпра; β) У поріччі р. Бога; γ) У поріччі р. Дністра; δ) У поріччі р. Дунаю, с. (1)—(27) + карта; *Зубрицький Михайло.* Годівля, купно і продаж овець у Мшанци старосамбірського повіту: [Вступ]; [1.] Годівля в зимі, зимівля овець; [2.] Значінє ягнят; [3.] Запиваннє на салаш; [4.] Збираннє овець на салаш; [5.] Салаш, кошара; [6.] Буда коло кошари; [7.] Пасіннє салашу; [8.] Харчованнє вівчарів; [9.] Подій молока; [10.] Приладжуваннє сира; [11.] Видаваннє сира; [12.] Як сир їдять; [13.] Осінка; [14.] Уживаннє справленого поля; [15.] Стриженнє овець; [16.] Перерібка вовни; [17.] Купно і продаж

овець. Купчі вівці; [18.] Атестат; [19.] Продаж купчих овець. Додаток: Трумбета. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 1—40 + 5 іл.; [*Русов Михайло*]. Гончарство у селі Опошні, у Полтавщині. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 41—59 + 13 іл.; *Русов М*[*ихайло*]. Вироби з дерева у с. Груні у Полтавщині. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 60—73 + 10 іл.; *Русов М*[*ихайло*]. Гребінництво у селі Груні у Полтавщині. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 74—81 + 6 іл.; *Литвинова-Бартош П*[*елагія*]. Олійниця у селі Землянці Глуховського повіту на Чернигівщині. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 83—88 + 11 іл.; *Веретельник А*[*ндрій*]. Олійні у північно-східній Галичині. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 89—93 + 4 іл.; *Шишкевич Михайло*. Виріб олію на Волині в Галичині. [Додаток]: Пояснення до малюнків. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 94—99 + 3 іл.; *Доманицький В*[*асиль*]. Народня медицина у Ровенському повіті на Волині: [Вступ]; А. Внутрішні хороби; Б. Зверхні хороби; [В]. Скотячі хороби. Рез. франц. мовою, с. 100—107; *Радакова Олена*. Злотарство у старобільському повіті у Харківщині. Рез. та підписи до ілюстраций франц. мовою, с. 108—113 + 7 іл.; [*Дикарев Митрофан*]. Народний календар Валуйського повіту (Борисівської волости) у Вороніжчині. Записано від Наталі Дикаревої, Петра Короля, Гальки Мироненкової, Гальки Михайленкової, Віри і Петра Тарасевських і др[угих]: [1.] Січень; [2.] Лютий; [3.] Марець; [4.] Квітень; [5.] Май; [6.] Червень; [7.] Липень; [8.] Серпень; [9.] Вересень; [10.] Жовтень; [11.] Листопад; [12.] Грудень; [13.] М'ясниці; [14.] Масниця; [15.] Піст; [16.] Великодні сьвятки; [17.] Перша робоча неділя; [18.] Права середа; [19.] Вшестя. Ушестя; [20.] Клечальні сьвятки. Трійця; [21.] Тиждень; [22.] Празник; [23.] Місяць; [24.] Род; [25.] Погода, с. 114—204.

[Додаток]: Покажчик [до тому] укр. та франц. мовами, с. 1—10.

Том VII: Материяли до українсько-руської етнольоґії. Виданє етнографічної комісиї / За редакциєю Хв[едіра] Вовка. [Монографічне дослідження]: Шухевич Володимир. Гуцульщина. Чєтверта часть. — Львів, 1904. — [2] + 272 с., іл., ноти; титул укр. та франц. мовами, с. 1—2 ненум.; зміст четвертої части, с. 272; анотація п'ятої частини, с. 272; [оголошення укр. та франц. мовами]: Виходить раз на рік. Звертатись: по ділам видавництва: у Наукове Товариство ім. Шевченка, 26, ул[иця] Чарнецького у Львові; по редакцийним ділам: до Хв[едіра] Вовка, 12, Avenue Reille, Paris, с. 2 обкл.

[Майже кожна перша буква підрозділу зображена малюнком, або в малюнку з побуту гуцулів].

[Монографічне дослідження]: *Шухевич Володимир*. Гуцульщина: [XVII. Обряди церковні]: [1.] Час і єго поділ; [2.] Різдво; [3.] Новий Рік; [4.] Йордан; [5.] Стрітенє; [6.] Говінє; [7.] Федоровиця; [8.] Весноване; [9.] Благовіщенє; [10.] Писанки; [11.] Бечкова неділя; [12.] Страсний тиждень; [13.] Паска; [14.] Паскевник; [15.] Волочівний понедівник; [16.] Рахманський великдень; [17.] Власія; [18.] Сорок Мучеників; [19.] Прокопія; [20.] Сьвято Юрія; [21.] Св. Марка; [22.] Бориса і Гліба; [23.] Вознесеніє; [24.] Зелені сьвята; [25.] Храм богацький; [26.] Храм у бідної; [27.] Іванішне сьвято; [28] Кирика; [29.] Ілиї; [30.] Пантелеймона; [31.] Маковея; [32.] Преображеніє; [33.] Усік-[новенє] гл[ави] св. Івана; [34.] Симеона Стовпника; [35.] Чудо Арх[ангела] Михаїла; [36.] Воздвиженє Чес[ного] Хр[еста]; [37.] Еван-[гелиста] Луки; [38.] Великомуч[еника] Димитра; [39.] Косми і Дамяна; [40.] Воведенє Пресв[ятої] Богор[одиці]; [41.] Андрея Апостола; [42.] Николая чудотворця, с. 1—271 + 25 іл. + ноти: С. 23—26, 181, 188, 197—198.

Том VIII: Матеріяли до українсько-руської етнольоґії. Редактор не вказаний. [Монографічне дослідження]: Дитина в звичаях і віруваннях українського народа. Матеріяли з полудневої Київщини, зібрав М[а]р[ко] Г[рушевський]. Обробив Д[окто]р Зенон Кузеля. — Львів, 1906. — VIII + VI + 221 с.; титул укр. та франц. мовами, с. I, III; зміст VIII тому, с. V—VIII; важнійші друкарські похибки, с. 221; [оголошення укр. та франц. мовами]: Виходить раз на рік. Звертатись по ділам видавничим і редакційним у Наукове Товариство ім. Шевченка, 26, ул[иця] Чарнецького у Львові, с. 2 обкл.; [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 3—4 обкл.

[Вступ]: *Кузеля Зенон*. Від впорядчика, с. I—VI.

[Монографічне дослідження]: [*Грушевський Марко*]. Дитина в звичаях і віруваннях українського народа. Матеріяли з полудневої Київщини: Вступні уваги: А. Вагітність, Б. Порід, В. Обряди і звичаї по уродженю дитини; I. Жінка і її полове житє перед вагітністю і в часі вагітности: 1. Люди не вірять "баб'ячим видумкам", 2. Назви складові людського орґанізму і прив'язані до нього повіря, 3. Секеляння, 4. Секеляння у дітий, 5. "Небилиця" про секелян-

ня, 6. Назви на означенє місячки, 7. Коли починаєть ся місячка, 8. Хоробливі появи що до місячки, 9. В жнива нема місячки, 9. [10.] Ліки на викликанє місячки, 11. Зопраннє, 12. Оповіданє про початок місячки і про її відносини до вагітности, 13. Що дозволено, а що заборонено жінці в часі місячки, 14. Полові зносини підчас місячки, 15. Початки полового житя і полові зносини взагалі, 16. Жінка більше пристрасна від чоловіка, 17. Жінки бажають мати діти, 18. Снохацтво, 19. Нічні уплави і плідність мущин, 20. Чортики з людського сімени, 21. Про дитину, як ще її на сьвіті не було, 22. Чи була дитина перед уродженєм на сьвіті?, 23. Звідки бре ся дитина. Душа, 24. Діти приходять на сьвіт проти волі родичів. Жура і сварні через діти, 25. Старший брат не може женити ся через бідність, молодший обіцяє тому не ділитись, 26. Дівки виходять за богатих, щоб не бідувати, 27. Біда з дітьми, коли їх нема з чого удержувати, 28. Чому не хотять мати дітий? Убожество, 29. Богато не хоче мати дітий, 30. Яких уживають способів, щоб не було дітий: а) притула, б) сорочка з циганами, в) перевязуванє пута, г) даваннє, 31. Що роблять дівчата, щоб не було дітий, 32. Хлопці піддурюють дівчину і по черзі ходять до неї, 33. Як люде перехитряють Бога (на щот дітей), 34. І попи не хотять мати дітий, 35. Родичі не мають дітий і журять ся тим, 36. Люди таки хотять мати нащадка, 37. Як поводять ся ті, що не хотять дітий і ті, що їх бажають, 38. Способи на неплідність, 39. Причина неплодности, 40. З чого зароджуєть ся дитина, 41. Хлопці піддурюють дівчину і ламають їй "калину", 42. З самої притули, коли ще калина не проломана, не може бути дитини, 43. Дитина не зачинаєть ся від разу, 44. Як чуєть ся дівчина, якій проломано калину, 45. Молода піддурює молодого в коморі, молодий покриває нечесть жінки, 46. Молода піддурює молодого в коморі, молодий не догадуєть ся, 47. Люди сьміють ся з молодого по шлюбній ночи; II. Дитина до приходу на сьвіт: 48. Чому перше більше дітий плодилось?, 49. Нежурлива жінка, 50. Звідки взяв ся чоловік, 51. Погляди про початок чоловіка і людий, 52. Мужеське насінє, 53. Що роблять, щоб був хлопець або дівчина, 54. По чім пізнати, що жінка зайшла на дитину, 55. Як чують ся родичі, коли жінка зайшла на дитину, 56. Час вагітности у жінки. Назви, 57. Час і признаки вагітности. Звичаї, 58. Як заховуєть ся жінка, що вже почулась, 59. Важка жінка, 60. Як обходять ся з череватою жінкою, що їй вільно і не вільно і що люди про се говорять, 61. Жінка "на днях", 62. Розвій дитини від поступок, 63. Зігнанє плоду, 64. Ревище, 65. Оповіданя про недоношену дитину, 66. Сьомачата, 67. Розмови про душу дитини; III. Роди: 68. Назви, 69. Повитуха, 70. Злоги і роди, 71. Оповіданє про трудні роди, 72. Оповіданє про трудні ро-

ди і кровотік, 73. Дитина на поперек, 74. Коли трудні роди, отвирає піп царські ворота, 75. Шапки підчас трудних родів не носять, 76. Ворожити вік дитини, 77. Приплескуванє голови і иньших частий тіла новонародженої дитини, 78. Приміти при родах, 79. Жінка на другім сьвіті, 80. При родах згадуєть ся рідню; IV. Обряди і звичаї від уродженя дитини до виводу: 81. Родини, 82. Балачки з нагоди родин, 83. Дітий на родини не пускають, 84. Молитвування, 85. Попи беруть богато, 86. Хрестини, 87. Куми, 88. Грішити з кумою, 89. Пісня про кума і куму, 90. На хрестинах у дяка, 91. Балачки з нагоди хрестин, 92. Зливки, 93. Похрестини, 94. Виводини, 95. Пояс з виводин, 96. Балачки на тему виводин, 97. Незаконне дитя приносить щастє; [V. Відміна]: 98. Вироди і відміна, 99. Обміна, 100. Оповіданя про відміну, [101. Оповіданя про відміну], 102. Обмінчата возять гроші, с. 1—212.

[Додаток]: Реєстр книжок цитованих в скороченю, с. 213—220.

Том IX: Матеріяли до українсько-руської етнольоґії. Редактор не вказаний. [Монографічне дослідженя]: Дитина в звичаях і віруваннях українського народа. Матеріяли з полудневої Київщини, зібрав М[а]р [ко] Г[рушевський]. Обробив Д[окто]р Зенон Кузеля. — Львів, 1907. — XXIII + 145 с.; титул укр. та франц. мовами, с. I, III; зміст IX тому, с. V—VII; важнійші похибки друкарські, с. 145; [оголошення укр. та франц. мовами]: Виходить раз на рік. Звертатись по ділам видавничим і редакційним у Наукове Товариство імени Шевченка, ул[иця] Супінського 17 у Львові, с. 2 обкл.; [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 3—4 обкл.

[Вступ]: *Кузеля Зенон.* Від впорядчика, с. XI—X; *Кузеля З[енон].* Про студії над дітьми, с. XI—XXIII.

[Монографічне дослідженя]: [*Грушевський Марко*]. Дитина в звичаях і віруваннях українського народа. Матеріяли з полудневої Київщини: I. Про дитину в першім році житя: 1. Назви на дитину до року, 2. Дитина розвиваєть ся поволійше, як иньша живина, 3. Фізичний розвій дитини, 4. Про пупець, 5. Найбільше ходять коло дітей і люблять їх матері, 6. Заходи коло маленьких дійтей, 7. Купіль для дитини, 8. Сповиванє і колисанє, 9. Колисанки, 10. Одіж малої дитини, 11. Кормленє дитини, 12. Про годування дітей "соською", 13. Дитина зачинає їсти, 14. Діти їдять глину і уголь, 15. Про мамок, 16. Діти не

дурніють від довгого кормлення, 17. Відлучувати дитину, 18. Мови по селі, 19. Монашки вкривають дитину, 20. Люди жаліють дитини, 21. Нерідні батько й мати у дитини, 22. Цікавість про дитину, 23. Замітки про малу дитину, 24. Дитина до часу, коли навчить ся сидіти, 25. Мови у хаті і по селі, 26. Про дитину, поки навчить ся лазить. Забави, 27. Мови про дитину, що уміє сидіть, 28. Дитина в період лаженя, 29. Дитина удушила ся через недогляд у грубі, 30. Дитина поки навчить ся ходити, 31. Балачки з нагоди дітий, 32. Дитина учить ся говорити, 33. Мови про дитину, що учить ся говорити, 34. Мови про дітий, 35. Як дитину приучують ходити "на двір", 36. Дитячі хороби, 37. Заговори, 38. Баба Московчиха учить від крикливців, 39. Смерть і похорони малої дитини, 40. Обряди при роковинах; II. Дитина з року до пастуха: 41. Як називають дитину прості люди, 42. Віруваня про те, коли росте, 43. Дитина в часі, коли вже ходить, 44. Балачки на селі, 45. Про дитину, як уже вміє говорити. Діточа мова, 46. Мови на селі, 47. Оповіданє про ранніх дітий, 48. Діти не шанують батька, 49. Дитина в другім році, 50. Дитина у третім році, 51. Не можна не догулять свого часу, 52. Тепер діти розумнійші. Оповіданє, 53. Дитина у четвертім році, 54. Оповіданє про Терешка Царюка і його діти, 55. Образки з житя малих дітей, 56. Дитина у пятім році, [57.] 55. Діточі примовлюваня до гірчака, 58. Діточі примовлюваня до звірят, 59. Діточі примовлюваня до дощу, 60. Постриги, 61. Нарікапя сусідів через діти, 62. Балачка про шкідливість дітей, 63. Оповіданнє про вихованків, 64. Дотепні і недотепні діти, 65. Матері чують, що буде з дитини, 66. Розмова про недотепні діти, 67. Розмова з недотепною дитиною, 68. Про "калічки", 69. Як зайдеть ся дитина, 70. Розмова про заходькуватих дітей, 71. Діти балакають сами до себе, 72. Як приучують старших дітей, щоб не говорили дитячою мовою, 73. Діти бувають нещасні через недогляд родичів, 74. Теперешні вжитки з дітьми, 75. Вжитки з дітьми в хаті, 76. Родичі тішать ся дитиною, 77. Баба радіє внукам, 78. Плач дитини віщує нещастє, 79. Баба віщує короткий вік дитині. Балачка, 80. Старуни-діти, 81. Діти віщуни, 82. Родичі розпещують діти, 83. Як обманюють дітей!, 84. Дитячі нарікання, 85. Оповіданє про те, як Фортик ходив до Панаса у Київ на науку, 86. Чоловік та жінка радять ся, чи приймити заброду-дитину за свою, 87. Діти заброди, 88. Сім'я голоцванків, 89. Бездітний услугує сімейним, 90. Прожори і нишклі, 91. Дотепні замітки по поводу дітей, 92. Недобра дитина, 93. Піп з хрестом і баба з дитиною, 94. Піп язика одріже, 95. Дитина боїть ся попа і церкви, 96. Дитина при причастії, 97. Діти беруть попадю за жидівку, 98. Як діти передражнюють попів, 99. Як діти передражнюють жидів, 100. L'efant terrible, 101. Діти в місті мудрійші, 102. Діточі передражнюваня, 103. І велике дитя буває як ангеля, 104. Коли кінчаєть ся ди-

тячий зріст, 105. Розмова з нагоди пастушого зросту, 106. Закінчене діточого віку, 107. Коли діти перестають уже бути дітьми, 108. Почім угадують літа дитина, с. 1—144.

Том X: Матеріяли до українсько-руської етнольоґії. Видає етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний. — Львів, 1908. — [4] + 97 + 152 с., іл., карта, табл.; титул укр. та франц. мовами, с. 1 ненум.; зміст X тому, с. 2 ненум.; [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 2—4 обкл. [заголовок статті Федіра Вовка подано укр. та франц. мовами]. [у першій частині неправильна нумерація].

Перша частина: *Вовк Федір*. Антропометричні досліди українського населення Галичини, Буковини й Угорщини: [Передмова]; I. Гуцули: [Вступ]; I. Барва волося і очий, II. Зріст (Taille), III. Головний покажчик, IV. Зріст у звязку з головним покажчиком і барвою волося та очий, V. Високість черепа, VI. Найменша широкість лоба, VII. Загальна високість і широкість виду (hauteur et largeur du visage), VIII. Лицевий покажчик (ind. facial), IX. Високість (довжина) і широкість носа, X. Профіль носа, XI. Висування носа (proéminence du nez), XII. Поміри рота, XIII. Високість долішнього щелепа (haut. Mandibulaire bucco-mentonnière), XIV. Довжина отвору очий (longeur de l'ouverture palpébrale), XV. Довжина і широкість (longueur et largeur de l'oreille), XVI. Довжина тулуба (бюста) і ніг, XVII. Довжина від локтя до кінця середнього пальця (coudée) і високість коліна (haut. de genou), XVIII. Міри кисти руки, ступні і пятки, [Додаток]: До карти, с. 1—67 + 12 іл. + карта + табл.; *Зубрицький Михайло*. Верхня вовняна ноша українсько-руського народа в Галичині. [Список ілюстрацій], с. 69—97 + 32 іл.

Друга частина: *Гнатюк Володимир*. Бойківське весілє в Мшанци (старосамбірського повіта): [1.] Сватанє; [2.] Весілє; [3.] У молодого; [4.] У молодої, с. 1—29; *Гнатюк Володимир*. Весілє в Керестурі (бач-бодроґської столиці, в полудневій Угорщині): [1.] Піта́нкі; [2.] Свадзба; [Додаток]: Менше зрозумілі слова, с. 30—81; *Кміт Юрій*. Бойківське весілє в Гвіздци (турчанського повіта), с. 82—100; *Левинський Володимир*. Бойківське весілє в Доброгостові (дрогобицького повіта), с. 101—120; *Кузеля З[енон]*. Бойківське весілє в Лавочнім (стрийського повіта), с. 121—150.

[Додаток]: Увага [щодо описів українських весіль], с. 151—152.

Том XI: Матеріяли до української етнольоґії. Видає етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний. — Львів, 1909. — [6] + 29 + 139 с., іл.; титул укр. та нім. мовами, с. 1 ненум.; зміст XI тому укр. та нім. мовами, с. 2 ненум.; рез. статей нім. мовою, с. 3—4. ненум. [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 2—4 обкл.

Перша частина: *Зубрицький Михайло.* Селянські будинки в Мшанци, Старосамбірського повіта, с. 1—22 + 22 іл.; *Зубрицький Михайло.* Ходаки, обув селян Старосамбірського і Турчанського повіта, с. 23—29 + 5 іл.

Друга частина: *Онищук Антін.* Матеріяли до гуцульської демонольоґії. Записав у Зелениці, надвірнянського повіта, 1907—1908.., народний учитель: Часть I. Віруваня привязані до вселенної і її прояв: [Вступ]; 1. Гори; 2. Ріки; 3. Озера; 4. Земля; 5. Сонце; 6. Місяць; 7. Звізди; 8. Вітер; 9. Грім; 10. Веселка; Часть II. Віруваня привязані до звіринного світа: [Вступ]; 1. Медвідь; 2. Вовк; 3. Рись; 4. Ласиця; 5. Борсук; 6. Лилик; 7. Киртиця (вітьичка); 8. Гадина; 9. Ящірки; 10. Жаби; 11. Ластівка; 12. Бузьок; 13. Удуд (вудвуд); 14. Зазуля; 15. Дятель (жонва); 16. Каня; 17. Кури; 18. Оса; 19. Чміль; Часть III. Віруваня привязані до ростинного світа: [Вступ]; 1. Ліс; 2. Явір; 3. Вільха; 4. Бзина; 5. Папороть; 6. Цвіт щастя; 7. Громовиця; 8. Єва; Часть IV. Світ Духів: Розділ I: 1. Душа; 2. Мерці; 3. Повісильники; 4. Потопелники; Розділ II: 1. "Няўки"; 2. Чугайстирь; 3. Лісовики; 4. Чорт; 5. "Пламети"; 6. Блуд; 7. Закопані гроші; Часть V. Непрості або Землені боги: [Вступ]; 1. Опирі; 2. Знахарі або Чьиріўники; 3. Чорнокнижники; 4. Градівники; 5. Ворожбити і Віжлуни; 6. Відьми або Чириґільниці; 7. Вовкун; 8. Баїлники і Баїлі; 9. Пссіголови, с. 1—139.

Том XII: Матеріяли до української етнольоґії. Видає етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний / Гаївки. Зібрав Володимир Гнатюк. Мельодії схопив на фоноґраф О. Роздольський, списав Філ. Колесса. — Львів, 1909. — [2] + 267 + 100 с., іл., ноти; титул укр. та нім. мовами, с. 1 ненум.; друкарські похибки й пропущеня, с. 92; зміст XII тому, с. 93—100. [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 2—4 обкл.

[Перша частина]: *Гнатюк Володимир.* Гаївки: [Передмова]; I. Двохорові гаївки: 1. Просо; 2. Суперечка; 3. Мости; 4. Чадо; 5. Цінність дівчат; 6. Мак; 7. Воробчик; 8. Козел; 9. Білоданчик; 10. Воротар; 11. Коструб; 12. Зельман; 13. Качурик; 14. Побут у Львові; 15. Галя. I; 16. Галя. II; 17. Чорнушка; 18. Сосонка; 19. Хлопець не має охоти йти до дівчини; 20. Жених; 21. Королівна не рівня парубкови; 22. Свахи; 23. Жінка на торзі; 24. Чому дідусь не женить ся? 25. Слабий дідусь; 26. Самітний; 27. Дуброва; 28. Бильце; 29. Коноплі; 30. Викуп; II. Однохорові гаївки з іграми: 31. Дівоцька краса; 32. Кривий танець; 33. Любко; 34. Гарна донька; 35. Спосіб на парубків; 36. Дівоча припада; 37. Закупуванє одягів жінці; 38. Лихий муж; 39. Дід і баба; 40. Зайчик; 41. Жучок; 42. Перепілка; 43. Кіт і миш; 44. Огирочки; 45. Колесо; 46. Вербова дощечка; 47. Торг; III. Однохорові гаївки без ігор: 48. Привіт весні; 49. Охота до гаївки; 50. Пильна; 51. Грішник; 52. Скликуванє на гаївку; 53. Хлопці не до гаївки; 54. Купанє гаївки; 55. Час до дому; 56. Мало гаївки; 57. Гаївка про знесенє панщини; 58. Гаївка зпід Соснова; 59. Наслідуванє трівоги; 60. Дощик; 61. Болото; 62. Музика; 63. Зашитий рот; 64. Лихо; 65. Хробачливі парубки; 66. Боягузи; 67. Тулубець; 68. Комар; 69. Здохлі свині; 70. Сука; 71. Іван під небесами; 72. Каша; 73. Поливка; 74. Юшка; 75. Бліді хлопці; 76. Пиріжки; 77. Дикі кози; 78. Жаба; 79. Грушки на вербах; 80. Скорицькі парубки; 81. Орач; 82. Пшениця і мітлиця; 83. Улиця; 84. Прибори; 85. Стовпчики; 86. Пять синів; 87. Добра воля; 88. Грицева женитьба; 89. Бабська доля; 90. Чорна кітка; 91. Лінива дівка; 92. Богачка; 93. Паристі дівки; 94. Плетуни; 95. Риба; 96. Старе масло; 97. Пархи; 98. Мазур; 99. Дубцівка; 100. Гостинність; 101. Поза Городенкою; 102. Ґзи; 103. Неоднаковість; 104. У місті; 105. Три парубки і три дівчині; 106. Квочка; 107. Гуска; 108. Журило; 109. Хлопці у дівчини; 110. Флірт; 111. Хлопець вибирасть ся до дівчини; 112. Осторога перед зрадою; 113. Поговори; 114. Дівчина до сподоби; 115. Чому милий подобаєть ся?; 116. Виноград; 117. Рута; 118. Сумна дівчина; 119. Невідома будучність; 120. Коса; 121. Вінок; 122. Нелюб і любко; 123. Нелюб; 124. Милий при плузі; 125. До пари; 126. Заохота; 127. Дарунок; 128. Віно; 129. Відданиця; 130. Пора на женячку; 131. Дівчина за паном; 132. Козак сватає дівчину; 133. Слабосилий; 134. Свати; 135. Старости; 136. Вибір дружини; 137. Відмова; 138. Шлюб на ринку; 139. Чи любити старого?; 140. Дівчина любить лише молодого; 141. Дівчина пасе качку; 142. Мати бє за хлопців; 143. Дівчата пропадають за Ляшком; 144. Мальовані черевики; 145. Молодиця вмиваєть ся; 146. Пімста; 147. Перелюбство; 148. Хлопці бють ся через дівчата; 149. Чудесний корінь; 150. Фіялки; 151. Мати бє ліниву доньку; 152. Мати бє, що донька

ґзить ся з хлопцями; 153. У чужої матери; 154. Мачуха; 155. Дівчина вишиває хлопцеви сорочку; 156. Сирітка; 157. Покараний непослух; 158. Битий муж; 159. Дівчина з дитиною; 160. Заслуженина; 161. Журба; 162. Грушка; 163. Горошок; 164. Хлопець у льні; 165. Барвінок; 166. Трава; 167. Біль; 168. Ремез; 169. Воробяче весілє; 170. Рак; 171. Ключі; IV. Риндзівки: 172. Попова невістка; 173. Виноград із трьома ягодами; 174. Заручена; 175. Дівчина стереже городів; 176. Дівчина шиє шитейко; 177. Жадоба слави; 178. Викуп дівчини; 179. Викуп хлопця; 180. Журба про домашнє гніздочко; 181. Королівський лісний; 182. Вдова з трьома доньками; 183. Дівчина скаче в море; 184. Схований Христос. Рез. німмовою, с. 1—267 + 5 іл.

[Друга частина]: *Колесса Філярет.* Мельодії гаївок, схоплені на фоноґраф Йосифом Роздольським, списав і зредаґував... [Ноти]: I. Одноцільні стихи — одноцільні групи ритмічні: 1. Шестискладовий стих; 2. Семискладовий стих; II. Двоколінні стихи — двоїсті групи ритмічні: 3. Семискладовий двоколінний стих 4 + 3; 4. Семискладові двоколінні стихи 3 + 4 і 4 + 3; 5. Осьмискладовий двоколінний стих: 4 + 4; 6. Девятискладовий двоколінний стих 4 + 5; 7. Десятискладовий двоколінний стих 5 + 5; III. Двоколінні стихи з повторенєм другого коліна — троїсті групи ритмічні: 8. Семискладовий двоколінний стих 4 + 3 з повторенєм другого коліна; 9. Осьмискладовий двоколінний стих: 5 + 3 з повторенєм другого коліна; 10. Девятискладовий двоколінний стих 6 + 3 з повторенєм другого коліна; IV. Триколінні стихи — троїсті групи ритмічні: 11. Одинайцятискладовий триколінний стих: 4 + 4 + 3; 12. Дванайцятискладовий триколінний стих 4 + 4 + 4; 13. Тринайцятискладові триколінні стихи: *α*) 4 + 4 + 5, *β*) 4 + 3 + 6; 14. Чотирнайцятискладовий триколінний стих: 4 + 4 + 6; V. Триколінні стихи з повторенєм третого коліна — розширені форми троїстої групи ритмічної: 15. Одинайцятискладовий триколінний стих: 4 + 4 + 3 з повторенєм послідного коліна; 16. Дванайцятискладовий триколінний стих 4 + 4 + 4 з повторенєм послідного коліна; 17. Чотирнайцятискладовий триколінний стих 4 + 4 + 6 з повторенєм третого коліна; VI. Мішані стихи — ріжнородні групи ритмічні: 18. Строфа $\frac{6}{4+4}\frac{6}{6}$ і її відміни; 19. Строфа $\frac{4+2}{4+4}\frac{4+3}{2+3}$ і її відміни в варіянтах "Зельмана"; 20. Строфа 4 + 3 — 4 + 3 розширена повторенєм другого коліна першого стиха і цілого другого стиха та її відміни; 21. Двоколінні і триколінні стихи 4 + 4, 3 + 4, 4 + 4 + 3, 4 + 4 + 4 в строфових полученях. (Варіянти "Огирочків"); 22. Строфові полученя двоколінних і триколінних стихів 4 + 4, 4 + 3, 3 + 3 + 4, 4 + 4 + 4 та одноцільних 4- 5- і 6-складових. (Варіянти "Воробея");

23. Двоколінні стихи 4 + 3, 4 + 4 в получеию з одноцільними 4- 5- і 6-складовими; 24. Строфа $\frac{2(5}{3+4} - \frac{5)}{3+4}$ і її відміни; 25. Мельодії полишені поза групованєм, с. 1—74; *Колесса Філярет*. Про мельодії гаївок. Рез. нім мовою, с. 75—91 + ноти: С. 79—81, 84—85, 87, 91.

Том XIII: Матеріяли до української етнольоґії. Видає етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний / Мельодії українських народніх дум. Серія I. Списав по фоноґрафу і зредаґував Філярет Колесса. — Львів, 1910. — [3] + LXXXVIII + 178 + 20 с., іл., ноти; титул укр. та нім. мовами, с. 1 ненум.; достережені похибки і пропущеня, с. 15—16; зміст XIII тому, с. 17—20; [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 2—4 обкл.

[Вступ]: [*Колесса Філярет*]. Про музичну форму дум: [Передмова]; I. Ритміка; II. Звукоряд; III. Перегляд і клясифікація музичних форм; IV. Ґрупи фраз і періоди; V. Відношенє мельодії до тексту і варіянти дум; VI. Українська кобза=бандура і ліра; VII. Мельодії дум у відношеню до українських народніх пісень і посторонніх впливів; VIII. Порівнуючі зіставлення та поясненя нотації; Рез. нім. мовою, с. I—LXXXII + 2 іл. + ноти: С. V—VI, VIII, X, XXXV—XXXVI, XXXVIII—XLIII, XLVI—L, LIII—LXIV, LXX; *Колесса Філярет*. Передмова до першої серії Мельодій українських народніх дум, с. LXXXIII—LXXXVIII.

[Мельодії українських народніх дум. Серія I]: А. Мельодії дум. [Ноти]: I. Записі від кобзаря Михайла Кравченка з Сорочинець, Полтавської губ[ернії]: 1. Дума про "Озівських братів" (про "піхотинця"); 2. Дума про Марусю Богуславку; 3. Дума про "Самарських братів"; 4. Дума "невольницький плач" (початок); 5. Дума "про удову" (початок); 6. Варіянт думи "про удову"; 7. Другий "невольницький плач". (Плач невольників); II. Записі від кобзаря Опанаса Баря з села Черевків, Миргородського пов[іту], Полтавс[ької] губ[ернії]: Дума "про сестру і брата" (початок); III. Записі від Платона Кравченка з села Шахворостівки, Миргородського пов[іту], Полтавс[ької] губ[ернії]: [1.] Дума про "піхотинця" (початок); [2.] Дума "про удову"; IV. Запись від Остапа Калного з Великих Сорочинець, Миргородського пов[іту], Полтавс[ької] губ[ернії]: Дума про "піхотинця" (початок); V. Записі від Явдохи Юхимівни Пилипенко з Орликівщини, Хорольського пов[іту], Полтавс[ької] губ[ернії]: 1. Дума про "піхотинця" (початок); 2. Дума "про

удову" (початок); VI. Записі від Антона Яков. Скоби, лірника з Богачки, Хорольського пов[іту], Полтавс[ької] губ[ернії]: 1. Дума "про удову"; 2. Дума "про піхотинця"; VII. Записі від Олександра Логвинов. Гришка, з Лютеньки, Гадяцького пов[іту], Полт[авської] губ[ернії]: 1. Дума "про удову" (початок); 2. Дума "про сестру і брата" (початок), с. 1—156; Б. Тексти дум: [Вступ]; I. З репертоару кобзаря Михайла Кравченка: 1. "Про Озівських братів" ("про піхотинця"); 2. "Про Марусю Богуславку"; 3. Плач невольників ("невольницький плач"); 4. Плач невольника ("невольницький плач"); 5. Про "Самарських братів"; 6. "Про удову і синів"; II. З репертоару лірника Антона Скоби: 7. "Про удову"; 8. "Про піхотинця" (фраґмент); III. З репертоару Платона Кравченка: 9. "Про піхотинця" (фраґмент), с. 157—178.

Додаток: Строфові пісні, записані від співців дум. [Ноти]: 1. Пісня про "дівку=бранку". Записано від кобзаря Мих[айла] Кравченка з Сорочинець; 2. Пісня про Саву Чалого. Записано від кобзаря Мих[айла] Кравченка з Сорочинець; 3. Пісня "про дівку= бранку". Співав Остап Калний з Великих Сорочинець, Миргор[одського] пов[іту], Полт[авської] ґуб[ернії]; 4. Пісня "про дівку= бранку". Співала Явдоха Пилипенко з хут[ора] Орликівщини, Хорольськ[ого] пов[іту], Полт[авської] ґуб[ернії]; 5. "Нема на світі правди". Співав лірник Антін Скоба з Богачки, Хорольськ[ого] пов[іту], Полт[авської] ґуб[ернії]; 6. "Горе мені горе". Співав лірник Антін Скоба з Богачки, Хорольськ[ого] пов[іту], Полт[авської] ґуб[ернії], с. 1—14.

Том XIV: Матеріяли до української етнольоґії. Видає етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний / Мельодії українських народніх дум. Серія II. Списав по фоноґрафу і зредаґував Філярет Колесса. — Львів, 1913. — [2] + XXXVI + 195 + 43 с., іл., ноти; титул укр. та нім. мовами, с. I; достережені похибки, с. XIX; зміст XIV тому, с. 41—43; [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 2—4 обкл.

[Вступ]: *Колесса Філярет.* Передмова до другої серії "Мельодій українських народніх дум", с. III—VII; [*Колесса Філярет*]. Співці дум, с. IX—XVI + 1 іл.; [Додаток]: Пояснене нотації, скорочень і діякритичних знаків, с. XVII—XVIII + ноти: С. XVII— XVIII; Рез. нім мовою, XXI—XXXVI + 1 іл. + ноти: С. XXX.

[Мельодії українських народніх дум. Серія II]: А. Мельодії дум. [Ноти]: І. Рецитації лірника Івана Миколаєвича Скубія, з Лелюхівки, Кобеляцького пов[іту], Полтавс[ької] губ[ернії]: 1. Про Кішку Самійла, 2. Плач невольника, 3. Про Марусю Богуславку, 4. Про Олексія Поповича, 5. Про Самарських братів, 6. Про сестру і брата; II. Рецитації Миколи Дубини, з Решетилівки, Полтавс[ького] пов[іту] і губ[ернії]: 1. Про "Озівських братів" (про піхотинця), 2. Про удову; III. Рецитації п[ана] Опанаса Григ. Сластіона, вивчені в 1870-их рр. від кобзаря з Білоцерківців, Лохвицького пов[іту], Полтавськ[ої] губ[ернії]: 1. Плач невольників, 2. Про удову; IV. Рецитація лірника Семена Павловича Говтваня, з Зінькова, Полтавськ[ої] губ[ернії]: Про удову; V. Рецитації кобзаря Гната Тихон. Гончаренка з Губенкового хутора під Харковом: 1. Про удову, 2. Про сестру і брата, 3. Про Олексія Поповича, 4. Про Олексія Поповича (Спів із супроводом кобзи); VI. Рецитації кобзаря Степана Артем. Пасюги з Богодухівського повіта Харківської ґуб[ернії]: 1. Про Марусю Богуславку, 2. Про удову, 3. Про сестру і брата; VII. Рецитації кобзаря Івана Кучеренка з с[ела] Мурафи, Богодухівського пов[іта] Харківської ґубер[нії]: 1. Про Олексія Поповича, 2. Про удову, 3. Про смерть козака бандурника; VIII. Рецитації кобзаря Петра Семен. Древченка з хут[іра] Залютина біля Харкова: 1. Про Олексія Поповича, 2. Про удову, с. 1—181 + 3 іл.; Б. Тексти дум: [Вступ]; І. Думи записані від кобзаря Гната Гончаренка: 1. Про Олексія Поповича, 2. Про удову, 3. Про сестру і брата; II. Фраґменти дум записані від лірника Івана Скубія: 1. Про сестру і брата, 2. Про Самарських братів, 3. Плач невольника, 4. Про Марусю Богуславку, 5. Про Кішку Самійла, 6. Про Олексія Поповича, с. 182—195 + 1 іл.

Додаток: Строфові пісні й танкові мельодії записані від співців дум. [Ноти і тексти]: [I.] Записі від лірника Івана Микол[аєвича] Скубія, з Лелюхівки, Кобеляцького пов[іту], Полтавс[ької] губ[ернії]: 1. "Ой летить орел"; 2. "Ой їхав козак тай через байрак"; 3. "Про смерть Лебеденка від гайдамаків"; 4. "Про Саву Чалого"; 5. "Про сестру отруйницю"; 6. "Ой ти дячку"; [II.] Спів і бандурна гра кобзаря Степана Артем. Пасюги з Богодухівського пов[іта] Харківської ґуб[ернії]: Пісня про смерть козака; [III.] Спів і бандурна гра кобзаря Гната Гончаренка з Губаєнкового хутора під Харковом: 1. "Нема в світі правди"; 2. "Попадя"; 3. "Горлиця" (Танок); 4. Дудочка (Козачок); 5. Козачок (Без спеціяльної назви); 6. Козачок (Без спеціяльної назви); 7. Полянка. Козачок..; 8. "Метелиця" (Танок); 9. "Саврадим" (Танок); 10. "Молодичка" (Козачок); 11. "Чоботи" (Танок); 12. Козачок, с. 1—40.

Том XV: Матеріяли до української етнольоґії. Видає етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний. — Львів, 1912. — V + 203 с., іл.; титул укр. та нім. мовами, с. III; зміст XV тому, с. 203; [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 2—4 обкл.

[Вступ]: *Гнатюк Володимир*. Від редакції, с. V.

[Статті]: *Онищук Антін*. Народний календар. Звичаї й вірування привязані до поодиноких днів у році, записав у 1907—10 р. в Зеленици, Надвірнянського пов[іту]... народн[ий] учитель: [1]. Час і його поділ; [2]. Ніч; [3]. Дні; [4]. Рокові свята й звичаї та віруваня привязані до них; [5]. Як пізнають Зеленці погоду або негоду; [6]. Календар, с. 1—61; *Доманицький Василь*. Народній календар у Ровенськіи повіті, Волинської ґубернії: [Вступ]; [1]. Піст і Великдень; [2]. Веснянки; [3]. Різдво; [4]. Коляди, с. 62—89; *Онищук Антін*. З народнього житя Гуцулів: I. Родини і хрестини, та дитина до шестого року житя (1909—10); II. Житє на віру; III. Рекруччина в народних оповіданях; IV. Як гуцули правують ся; V. Прошаки; VI. Баї й ворожіня Андрія Шумилєка VII. Народні назви; VIII. Анатомія людий і звірів, с. 90—158; *Онищук Антін*. Останки первісної культури у Гуцулів. (Записано в Зеленій, Надвірн[янського] пов[іту]), с. 159—177 + 14 іл.; *Гнатюк Володимир*. Купанє й паленє відьм у Галичині, с. 178—201.

Том XVI: Матеріяли до української етнольоґії. Видає Етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний / Мельодії українських народніх пісень з Поділя і Холмщини зібрані Л. Плосайкевичом і Я. Сєнчиком під редакцією Станислава Людкевича з передмовою Філярета Колесси. — Львів, 1916. — XXII + 108 с., ноти; титул укр. та нім. мовами, с. I; друкарські похибки, с. XVII—XIX; зміст XV тому, с. XXI—XXII.

[Вступ]: *Колесса Філярет*. Про музичну форму українських народніх пісень з Поділя, Холмщини й Підляся. Рез. нім. мовою, с. III—XV.

[Мельодії українських народніх пісень з Поділя і Холмщини. Ноти]: А. Пісні співані в 40-вих, 50-тих і 60-тих роках XIX ст. на Поділі в Терешівцях, Лятичівського повіту. Мельодії співав д[о-

бродій] Д. Баранюк, записав д[обродій] Л. Плосайкевич: І. Обрядові: 1) Веснянки і Гагілки; 2) Весільні; 3) Обжинкова; 4) Колядки; II. Побутові: 1) Однородні групи ритмічні. (4 + 4); 2) Ріжнородні групи. 4 + 3; 5 + 3; 3) Симетрично переплітані; 4) Колісцеві групи; III. Танкові: 1) "Дрібушкові" окінченя; 2) Козачкові; 3) Коломийкові окінченя; IV. Споріднені з танковими: А. Жартобливі; Б. Комічні; V. Набожні; VI. Напливові, с. 1—62; Б. Пісні з Холмщини і Підлясся. Списані д[обродієм] Я. Сєнчиком: І. Обрядові: а) Весільні; б) Хрестильні; в) Похоронні; г) Обжинкові ґ) Колядки і щедрівки; д) Веснянки і Гагілки, с. 63—108.

Том XVII: Матеріяли до української етнольоґії. Видає Етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний. [Монографічне дослідження]: Раковський Іван. Кости черемісів з давних гробів у Тоншаєві Костромської ґубернії. Частина І. — Львів, 1918. — 331 с., іл., табл.; титул укр. та нім. мовами, с. 1—2; [присвята]: "Свойому учителеви високоповажаному добродієви Хведору Кіндратовичу Вовкови Доктору природних наук університета в Парижи, бувшому Професору Висшої Антропольоґічної Школи в Парижи, Професору антропольоґії на університеті в С[анк]т Петербурзі, Хранителю Музея Александра III в Петербурзі, Голові Руського Антропольоґічного Товариства при С[анкт]П[етер]Б[урзькому] Університеті, Дійсному Членови Українських Наукових Товариств у Київі й у Львові в доказ найбільшої вдячности й найглибшого поважаня присвячує автор", с. 3; важнійші похибки, с. 324; зміст XVII тому, с. 325—331; [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 2—4 обкл.

[Вступ]: [*Раковський Іван*]. Передмова, с. 4.

[Монографічне дослідження]: *Раковський Іван.* Кости черемісів з давних гробів у Тоншаєві Костромської ґубернії. Частина І: [Вступ]; І. Черепи: [Загальні поясненя]; А. Описові признаки: [1.] Верхня норма. Norma verticalis, [2.] Задня норма. Norma occipitalis, [3.] Бічна норма. Norma lateralis, [4.] Лицева норма. Norma facialis, [5.] Неправильности в будові; Б. Вимірні признаки: 1. Обєм черепів. Caracité cranienne, 2. Тягар мозку. Poid du cerveau, 3. Довжина черепів. Diametre antéro-postérieur maximum, 4. Найбільша ширина черепів. Diametre transverse maximum, 5. Головний показ-

чик, 6. Висота черепа. Hauteur du crane, 7. Обєм і головні проміри черепів. Le volume et les diametres principeaux, 8. Відносини між показчиками, 9. Взаїмні відносини вимірів: висоти, довжини й ширини черепів, 10. Дуги й обводи черепів. Courbes et circonférences, 11. Взаїмні відносини довжини дуг і обводів, 12. Відносини між обводами і їх промірами, 13. Відношенє між дугами поздовжного обводу і їх тятивами, 14. Тятиви дуг поздовжного обводу й їх взаїмне відношенє, 15. Відносини обводів і дуг до обєму черепів, 16. Обводи й дуги черепів і головний показчик, 17. Обводи й дуги а показчик висотно-довжинний, 18. Обводи й дуги а показчик висотно-ширинний, 19. Дуги й обводи а показчик мішаний, 20. Показчики а тятиви й проміри черепів, 21. Потилична кість. Os occipitale, 22. Тіменні кости. Ossa parietalia, 23. Скраневі кости. Ossa temporalia, 24. Птеріон; 25. Чоловіча кість. Os frontale, 26. Двумастоідний промір, 27. Границя між лобиною а лицем: довжина назобазіон, 28. Довжина лиця т[обто] є[сть] базі-альвеольний вимір, 29. Проґнатизм черепів: відносини між довжинами: альвеольо-базіон і назо-базіон, 30. Носо-альвеольний вимір, або так зв[ана] горішня висота лиця. Hauteur naso-alvéolaire, 31. Висота офріо-альвеольна. Hauteur ophrio-alveolaire, 32. Висота орбіто-альвеольна. Hauteur orbito-alveolaire, 33. Висота носопідборідня. Hauteur nasomentonniere, 34. "Дійсна" висота лиця: висота офріо-підборідня. Hauteur ophryo-mentonniere, 35. Промір двуярмовий. Diamètre bizygomatique, 36. Лицеві показчики. Постать лиця, 37. Околиця носа. Regio nasalis, 38. Береги очних ямин. Orbitae, 39. Ярмові або лицеві кости. Ossa zygomatica, 40. Горішня щока. Maxilla superior, 41. Піднебінє. Palatum, 42. Долішна щока. Maxilla inferior s. mandibula, 43. Загальний погляд і закінченє, с. 5—323 + 8 іл. + табл.

Том XVIII: Матеріяли до української етнольоґії. Видає Етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний. — Львів, 1918. — [2] + 276 с., іл., ноти; титул укр. та нім. мовами, с. 1 ненум.; зміст XVII тому, с. 276; [перелік] видань, що доторкаються етноґрафії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 2—4 обкл.

[Вступ]: *Гнатюк Володимир.* Від редакції, с. 2 ненум.

[Статті]: *Франко Іван.* Моя вітцівська хата, с. 1—4; Народня пожива в Галичині: *Г[натюк] В[олодимир]*. [Вступ], с. 5—6; 1. *Яворський Осип.* Народня пожива в Горлицькім повіті. (Лемківщина). Записав у Маластові..: [Вступ]; [1]. Робітні дні; [2]. Скоромні робітні дні; [3]. Спеціяльні і празничні дні; [4]. Спосіб готовленя поди-

ноких страв; [5]. Горячі напитки, с. 6—12 + 3 іл.; 2. *Чичула Анна.* Народня пожива в Дрогобицькім повіті. Зап[исала] у Вороблевичах..: [Вступ]; [1]. Робітні дні; [2]. Обрядові страви і печива, с. 12—31; 3. *Великанович Дмитро.* Народня пожива в Турчанськім повіті. (Бойківщина). Записав в Ільнику.., с. 31—37; 4. *Опищук Антін.* Народня пожива у Надвірнянськім повіті. (Гуцульщина). Записав у Зелениці.., с. 37—41; 5. *Заклинський Богдан.* Народня пожива у Косівськім повіті. (Гуцульщина). Записав у Жабю-Кривополи.., с. 41—48; 6. *Голубович Іван.* Народня пожива в Снятинськім повіті. (Покутє). Записав у Карлові: [1]. Про давні обіди в Карлові; [2]. Порядок споживаня; [3]. Церемоніял; [4]. Етикета; [5]. Печенє хліба; [6]. Приладжуванє кулеші; [7]. Начьинка; [8]. Про пору на мливо; [9]. Пироги; [10]. Крупний борщь; [11]. Голубці; [12]. Гарбузова каша; [13]. Бевка; [14]. Галушки; [15]. Паска; [16]. Солодке молоко; [17]. Риж з молоком; [18]. Різанє тісто з молоком; [19]. Молошна каша; [20]. Прєтане молоко; [21]. Сир а); [22]. Бриндза; [23]. Квасне молоко; [24]. Сир б); [25]. Масло; [26]. Переховуванє масла; [27]. Печені пироги з сиром; [28]. Барабуліний борщь; [29]. Барабуліний борщь з кістом; [30]. Бураковий борщь з фасулями; [31]. Барабуліний борщь з мєсом; [32]. Колочені фасулі; [33]. Фасуля з крупами; [34]. Біб; [35]. Саламаха; [36]. Оселедец з олієм; [37]. Риба; [38]. Голий борщь; [39]. Короп з олієм; [40]. Короп замащує си в печьи; [41]. Колочена барабуля; [42]. Крупи з цукром; [43]. Шпераки (шпараґова фасоля); [44]. Нєоберкі (з лупинов) барабулі; [45]. Курка в росолі; [46]. Курєта і голубінєта; [47]. Курка в борщьи; [48]. Курка до начьинки; [49]. Замащена пічь; [50]. Розбір свині і переховуванє свинини; [51]. Заґлє себе; [52]. Складка; [53]. Про панцку страву; [54]. Давні, вже залишені страви; [55]. Купний борщь; [56]. Живлєнє дітий; [57]. Квашенє; [58]. Погляд Карловянина на відживні артикули; [59]. Пожива хорих; [60]. Проти кашлю уживають; [61]. Проти червінки; [62]. Проти глистів у дітий, с. 48—70; 7. *Коненко Павло.* Народня пожива у Скалатськім повіті. Записав у Коршилівці..: [Вступ]; I: А. Робітні дні; Б. Недільні страви; II. Обрядові страви і печива: *А.* Кухарки; *Б.* Пущінє і говінє; *В.* Різдво; *Г.* Великдень; *Ґ.* Петра; *Д.* Храм; *Е.* Хрєстини; *Ж.* Весілє; *З.* Похорони; *И.* Толока; *І.* Хліб; *К.* Варенє; *Л.* Огонь; *М.* Припаси; *П.* Народні погляди, с. 70—85 + 3 іл.; *Доників Петро Шекерик.* Родини і хрєстини на Гуцульщині. (В селі Головах і Красноіли, Косівського пов[іту]): [Вступ]; [1]. Перед самими злогами; [2]. Посиланє и хід за бабов та прихід баби; [3]. Злоги; [4]. Иршєнє; [5]. Прошя; [6]. Полижниця по злогах, єї чьоловік и дитина; [7]. Маленька дитина; [8]. Вивид; [9]. Кумські колачі; [10]. Родини в зведениці; [11]. Стратчєта и збігленєта,

с. 86—122; *Коломийченко Ф[едір]*. Сільські забави в Чернигівщині. Зап[исав]... 1913 р. від Марії Коломийченкової. Мельодії зап[исав] В. М. Лященко: Вступні уваги; І. Діточі ігри: [1.] Кукли; [2.] Кременяхи; [3.] Цюрка; [4.] Плигучка; [5.] Гуси; ІІ. Парубочі ігри та бійки: [1.] Булка; [2.] Кулачки; [3.] Спіжки; [4.] Ховзанка; [5.] Качальня; [6.] Гилка; [7.] Бійки; [8.] Музика; ІІІ. Спільні забави: [1.] Село; [2.] Танка; [3.] Колодує; [4.] Досвітки; [5.] Складка; [6.] Весною; [7.] Хрещик; [8.] Колиска; [9.] Русалки; [10.] З співами; [11.] Веснянка; [12.] Перепелка; [13.] Ніч перед Купільним Іваном; [14.] На вербі; [15] Підчас жнив, с. 123—141 + ноти: С. 135—141; *Коломийченко Федір*. Різдвяні обряди і звичаї в Чернигівщині (в селі Прохорах, Борзен[ського] пов[іту]). Списав 1912 р... від Марії Коломийченкової: [1]. Колядки; [2]. Щедрик; [3]. Щедрівки: [а.] Дівочі; [б.] Діточі; [4]. Коза; [5]. Засіванє; [6]. Гаданє (вороженє); [7]. Перша кутя (перед Різдвом); [8]. Друга кутя; [9]. Третя кутя, с. 142—154; [*Ріпецький Олекса]*. Парубочі й дівочі звичаї в селі Андріяшівці, Лохвицького повіту на Полтавщині. [Записав від полон[ского] Гаврила Бараника... у грудни, 1917 р...], с. 155—169; *Гнатюк] В[олодимир]*. Збірки сільської молодіжи на Україні. З паперів Митр. Дикарева: [Вступ]; І. Парубоча громада в сл[ободі] Попасній, Богучарського повіта; ІІ. Вулиця: 1. Вулиця в Уразові; 2. Вулиця (в незнаній місцевости); 3. Вулиця в Борисівці, Валуй[ського] п[овіту]; 4. Вулиця в Тишанці, Валуй[ського] пов[іту]; 5. Вулиця в сл[ободі] Попасній, Богучарського пов[іту] А.; 6. Вулиця в сл[ободі] Попасній, Богучарського повіта Б.; 7. Вулиця в станиці Незамаївській, Єйського від[ділу]; ІІІ. Вечерниці й досвітки: 1. Вулиця й вечерниці в Валуйках; 2. Вечерниці у Грушівці, Бирюченьского пов[іту]; 3. Вечерниці в сл[ободі] Попасній, Богуч[арського] пов[іту] А.; 4. Вечерниці в слободі Попасній, Богучарського повіта Б.; 5. Вечерниці в слоб[оді] Попасній, Богучар[ського] пов[іту] В.; 6. Вечерниці в слоб[оді] Борисівці, Валуйського пов[іту]; 7. Вечерниці в станиці Незамаївській, Єйського від[ділу]; 8. Досвітки Борисівці, Валуй[ського] пов[іту]; IV. Складки: 1. Складка в Борисівці, Валуйського пов[іту]; 2. Складка в сл[ободі] Попасній, Богучар[ського] пов[іту]; 3. Складка у станиці Незамаївській, Єйського від[ділу]; 4. Складка в станиці Старощербинівці; 5. Складка в слоб[оді] Семенівці, Павлівського повіту на Вороніжчині, с. 170—275.

Том XIX— XX: Матеріяли до української етнольоґії. Видає Етноґрафічна комісія Наукового товариства ім. Шевченка у Львові. Редактор не вказаний. — Львів, 1919. — IV + 390 с., іл., табл., ноти; титул укр. та нім. мовами, с. І;

зміст XIX—XX тому, с. 390; [перелік] видань, що доторкаються етнографії, і які можна набути в Книгарні НТШ, с. 2—4 обкл.

[Вступ]: *Гнатюк Володимир*. Від редакції, с. III—IV.

[Статті]:

[I.] Українські весільні обряди й звичаї: *Г[натюк] В[олодимир]*. Вступ], с. 1—2; 1. *Волошинський Ів[ан]*. Весілє в Далешеві, Городенського пов[іту]. Записав.., с. 2—34; 2. *Ганюченко Захар*. Весілє в с[елі] Гордашівці, Уман[ського] пов[іту] в Київщині. Оповів полон[ений]..: [1. Перший день]; [2]. Другий день; [3]. Понеділок; [4]. Вівторок, с. 34—51; 3. *Брижко Маркил*. Весілє в містечку Дубовій, Уман[ського] пов[іту], в Київщині. Зап[исав]..: [I. Вступ]; II. Допити; III. Сватаня; IV. Розглядини; V. Запоїни або договор; VI. Згода з попом і оглас; VII. Дівич вечір; VIII. Коровай; IX. Запроханє на весіля; X. Поїзд, або розплетенє коси; XI. Вінчанє, с. 51—74; 4. *Брюховець Ів[ан]*. Весілє з Прилуцького пов[іту], Полтавської ґуб[ернії]. Записав полон[ений]... 1917 р., с. 74—81; 5. *Коломийченко П[етро]*. Весілє в селі Прохорах Борзен[ського] пов[іту], Чернигів[ської] ґуб[ернії]. Зап[исав]... 1912 р.: [Вступ]; [1]. Сватанє; [2]. Розгляди; [3]. Змовини; [4]. Приготовленє до весіля; [5]. Вінчанє; [6]. Пуслі вінчаня; [7]. Вильцє; [8]. Коровай; [9]. Коровай роздають; [10]. Перезов; [11]. Бенкат; [Додаток. Ноти]: Мельодії, с. 81—118 + ноти: С. 101—118; 6. *Тарасевський Павло*. Весілє в Борисівці, Валуйського пов[іту], в Вороніжчині. Зап[исав]... 1894 р.: [1]. Коханя і воля батьків; [2]. Могарич і рушники; [3]. Дівочий могарич; [4]. Сватаня; [5]. Оглядини; [6]. Дівоче сватанє; [7]. Вичирниці; [8]. Після сватаня; [9]. Скриня; [10]. Коровай, шишки, брага; [11]. Збіранє дружок і бояр; [12]. Вечорини в батька молодої; [13]. Вечорини в батька молодого; [14]. Дівчачі вечорини; [15]. Неділя до вінчаня; [16]. Неділя. Обід у свекра; [17]. Поїзд до молодої; [18]. Обід у старшої дружки; [19]. Неділя у тестя; [20]. Неділя. Вечір у батька молодого; [21]. Понеділок; [22]. Вівторок; [23]. Субота, с. 118—158; 7. *Тарасевський Петро*. Весілє в м. Богучарі, в Вороніжчині. Зап[исав] 1893 р. ..: 1. Розмова перед сватанєм; 2. [Сватання], с. 158—162; 8. *Неїжжалий Василь*. Весілє в с[елі] Хитрівці, Мелітополь[ського] пов[іту] в Таврії. Оповів полон[ений]..: [1]. Як має бути провід свайби; [2]. Збори на свайбу, с. 163—172; 9. *Півень Федір Гр*. Весілє в станиці Шкуринській, Єйського відділу, на Чорноморщині. Зап[исав]... 1894 р., с. 172—177; 10. *Голубовичева Олена*. Весілє в селі Ілинцях, Снятинського пов[іту]. Запис[ала]... 1914 р., с. 177—193.

[II.] *Волошинський І[ван]*. Похоронні звичаї і голосіня в Городенщині. Записав..: І. Звичаї; II. Голосіня: [Вступ]; [1]. Мати за дитиною; [2]. Мати за донькою; [3]. Мати за сином; [4]. Жінка за чоловіком; [5]. Донька за татом; [6]. Донька за мамою; [7]. Сестра за братом; [8]. Сестра за сестрою, с. 194—213.

[III.] *Колцуняк Гнат*. Народні хрести в Коломийщині. Зібрав і зрисував..: Слово від автора; І. Форми хреста до наших часів; II. Замітки про хрести в Коломийщині: [Вступ]; 1. Придорожні хрести; 2. Надгробні хрести; 3. Нацерковні хрести; 4. Ручні хрести; III. Пояснення до таблиць, с. 215—229 + 22 іл.

[IV.] *Пастернак Ярослав*. Антропометричні досліди над українським населенєм полудневої Жовківщини. Написав... (Тимчасовий реферат): [Вступ]; І. Краска волося та очий; II. Зріст; III. Головний показчик; IV. Морфольоґічний показчик лиця; V. Носовий показчик; VI. Довжина рук і ніг у зіставленю зі зростом; VII. Зріст у звязи з головним показчиком і краскою волося та очий, с. 231—247 + табл.

[V.] *Гнатюк Володимир*. Пісня про покритку, що втопила дитину: І. Вступні уваги; II. Українські тексти; III. Чужі тексти; IV. Вечерниці й досвітки: [Вступ]; 1. Вечерниці; 2. Досвітки; 3. Вулиця; 4. Толока; 5. Коршма; 6. Музики, гулянє, весілє; V. Покритка; VI. Ревізія женщин; VII. Суди; VIII. Кара: [Вступ]; 1. Утопленє; 2. Стинанє голови; 3. Повішенє; 4. Буки (киї); 5. Канчуки; 6. Нагайки, нагаї; 7. Різки; 8. Вигнанє; 9. Тюрма; IX. Викуп від кари смерти; X. Увільнюванє від кари смерти; XI. Кінцеві уваги, с. 249—389.

Том XXI—XXII: Матеріяли до етнології й антропології. Видає Етнографічна комісія Наукового т[оварист]ва ім. Шевченка у Львові. Частина 1. Збірник праць присвячений памяті Володимира Гнатюка / Впорядкував Філарет Колесса. — Львів, 1929. — XII + 372 с., іл., карта; титул укр. та нім. мовами, с. І; [портрет] Володимира Гнатюка, с. II; зміст XXI—XXII тому укр. та франц. мовами, с. 369—372; [перелік] видань Етнографічної комісії Наук[ового] тов[ариства] ім. Шевченка у Львові, с. 2—4 обкл.

[Вступ]: *Колесса Філарет*. Переднє слово, с. IV—XII.

[Статті]: *Ердељановић Јован*. Претече српске етнологије, с. 1—5; *Онишук Антін*. Виріб човна в с. Старосілле, Остерського повіту,

на Чернігівщині. [Додаток]: Пояснення до малюнків, с. 7—24 + 33 іл.; *Шульгина Л[юбов]*. Виріб шлей в селі Бубнівка, Гайсинського повіту на Поділлю. (Причинок до історії розвитку ткацтва), с. 25—34 + 2 іл.; *Спаська Е[вгенія]*. Глечик з хрестиком. (Етюд з циклу "Чернігівське гончарство"), с. 35—41 + 4 іл.; *Білецька В[іра]*. Українські сорочки, їх типи, еволюція й орнаментація, с. 43—109 + 28 іл.; *Павлович Ю[рій]*. До питання про еволюцію українського народнього орнаменту, с. 111—116 + 18 іл.; *Шульгина Л[юбов]*. "Коник". Прикраса на форму кінської голови та занепад її орнаментальної форми. (Матеріяли з с. Жукинь, Остерського пов[іту] на Чернигівщині), с. 117—130 + 23 іл.; *Гургула Ірина*. Писанки східньої Галичини й Буковини в збірці Національного Музею у Львові: I. Орнамент: а) Основні лінії; б) Рисунок: 1) Геометричний орнамент; 2) Ростинний орнамент; 3) Звіринний орнамент; II. Краски; III. Порівнання писанок із вишивками; IV. Поазбучний показчик писанкових назв по списам Кордуби, Крчека і Шухевича: 1. Геометричні назви; 2. Ростинні назви; 3. Звіринні назви; 4. Назви з предметів домашнього побуту; 5. Назви звязані з церквою й вірою; 6. Космічні назви; 7. Назви походження писанки, утворені від місцевостей. (Гуцульські назви); 8. Вишивкові назви (за Шухевичем); 9. Инші назви (деякі неясні); V. Як розглядати писанку?; VI. Статистика музейного матеріалу; VII. Бібліографічний показчик, с. 131—156 + 1 карта + 30 іл. + табл.; *Тарнавецький Володимир*. Як Гуцули пишуть свої писанки?, с. 157—161 + 2 іл.; *Раковський Іван*. Доісторичні мотиви в українському народньому мистецтві: [Вступ]; [1]. Перша доба. Натуралістичне мистецтво справжніх ловців; [2]. Друга доба. Геометричне мистецтво рільників; [3]. Третя доба. Мистецтво доби панства й завойовників; [Висновки]; [Додаток]: Література, с. 163—186 + 2 іл. + табл.; *Polívka Jiří*. Ránu neopakuj! (Ne frapper qu'un seul coup), с. 187—200; *Петров Віктор*. Українські варіянти легенди про неплідну матір та непароджені діти. Записи Ю. С. Виноградського та С. М. Терещенкової, с. 201—214; *Єрофіїв Ів[ан]*. Паніванівська легенда про Г. С. Сковороду, с. 215—217; *Жинкин Н. П.* Краковяки и коломыйки, с. 219—239; *Возняк М[ихайло]*. Волинський співаник Степана Білецького, с. 241—253; *Панькевич Іван*. Великодні ігри й пісні Закарпаття: [Вступ]; I. Пісні й ігри на закарпатській Гуцульщині: 1. Чиноваті чинити; 2. Мак; 3. Фіялочки; 4. Молоданчик; 5. Жінка на торзі; 5 а. Пиво; 6. Вербове колесо; 7. Подоляночка; 8. Ящур; 9. Джудж; 10. Зельман; 11. Ворітці (Мости); II. Пісні й ігри на захід від ріки Тересви до Спиша: 1. Мости (Гоя дюндя); 2. Качки гнати; 3. Лишочка (Карічка); 4. Плетення плота; 5. Мак; 6. Не хотять дівча дати; 7. Подоляночка; [Додаток]: Примітки Редакції, с. 255—276 +

4 іл. + ноти: С. 276; *Заглада Н[іна]*. "Коза". Записано від Петра Вернера, Микольська Слобідка біля Київа 15. II. 1924 р., с. 277—287 + 3 іл. + ноти: С. 281—283, 285; *Данковська Р.* Санки в обряді "вечері". (На основі колекцій Харківського Музею Слобідської України ім. Сковороди), с. 289—295 + 3 іл.; День пастухів: *Свєнціцка А.* І. Петрикування в Улицьку, п[овіт] Рава руська, с. 297—298 + 1 іл.; *Охримович Степан.* II. Петрикування у селі Корчині, Скільського повіту. (Бойківщина), с. 299—300 + 1 іл.; *Пеленський Є[вген] Ю[лій]*. III. Петрикування в м. Миколаєві н[ад] Дністром. (1922 р.), с. 300—301 + 1 іл.; *Драган М.* [IV]. Петрування в Тустановичах, п[овіт] Дрогобич, с. 301; *Гомик Іван.* Лемківські "вечірки" (вечерниці), с. 303—308 + 3 іл.; *Грушевська Катерина.* Прохальні обходи. Кілька завважень з приводу новіщої літератури, с. 309—320; *Пастернак Ярослав.* Звичаї та вірування в с. Зіболках, Жовківського повіту. (Les coutumes et croyances au Zibolky, distr[] Žovkva): [Вступ]; А. Культура побутова: І. Родинне й товариське життя; II. Господарське життя; III. Народній календар; Б. Культура духова: І. Релігійні вірування; II. Демони й чари; III. Народне лічництво; IV. Фізіологія; V. Космо- і метеорологія; VI. Мертва природа; VII. Ростини; VIII. Звірі; IX. Етнологія, с. 321—352; *Baudouin de Courtenay J[an]*. Z drobiazgów folklorystycznych: I. Osobiste "Gorzkie żale"; II. Trzynastka; III. Kuwada w języku, с. 353—361; *Малеча Н.* З народньої аритметики, с. 363—368 + 9 іл.